

Vapaan sivistystyön tutkimuksen strategiatyöpaja

Keskiviikko 23.8.2023 klo 15–18, Vapaan sivistystyön päivien 2023 yhteydessä. Kansalaisopisto Alma, Juhlasali, Raastuvankatu 31

Strategiatyöpaja on jatkoa lisäalnessa elokuussa 2022 järjestetyille Ideariihelle.

Strategiatyöpajan tavoite

Tutkimusperustainen vapaan sivistystyön toiminnan kehittäminen ja päätöksenteon edistäminen

Yhteinen vapaan sivistystyön tutkimusstrategia, jonka lähtökohtana toimii **kahdesta kolmeen** yhteisymmärryksessä ja yhteistoiminnallisesti muotoiltua **tutkimustehtävää ja -kysymystä**

..... joiden toteutusta, verkostoja, käytännön yhteistyötä, rahoitusta ja viestintää SVV-yhteistyöohjelma jatkotyöstää syksyn 2023 aikana.

Onko meillä halua, tahtoa ja kykyä sovittaa yhteen ja priorisoida tutkimuksen, hallinnon ja kentän moninaisia tutkimuksellisia intressejä vallitsevassa poliittisessa tilanteessa?

STRATEGIATYÖPAJAN ENNAKKOTEHTÄVÄ

VST:n **keskeisin** tehtävä 2023-2028?

Onko vapaan sivistystyön asiantuntijoilla
yhteinen tai yhteensovittettava
näkemys VST:n keskeisestä lähitulevaisuuden tehtävästä?

...strategiatyöskentelyn lähtökohdaksi?

15 vastausta > 31 (?) teemaa

MITÄ?

monipuolisia ja saavutettavia oppimismahdollisuuksia

omaehtoisia elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia

omaehtoisia opintomahdollisuuksia

ajankohtaista ja **käytännönläheistä osaamista**

edistää jatkuvaa oppimista, **taitojen kehittämistä**

yksilöiden monipuolista osaamista, **itseilmaisua ja kansalaisvalmiuksia**

oppia, kehittyä ja kasvaa **aktiivisina kansalaisina**

mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja **henkilökohtaiseen kehitykseen**

tutkintotavoitteista sekä ei-tutkintotavoitteista opiskelua

uudelleen koulutusta ja elinikäisen oppimisen tukemista

paikallisuuteen perustuvia ja kansalaisten **arjen haasteisiin** liittyviä

yhteisöllisiä oppimistilaisuuksia.

MIKSI?

vastata ajankohtaisiin **yhteiskunnallisiin haasteisiin ja sivistystarpeisiin**

edistää **sivistyksellisten oikeuksien** toteutumista

vahvistaa **sivistys- ja kansalaisyhteiskunnan perustaa**

edistää **yhteiskunnallista osallistumista, vahvistaa osallisuutta**

vahvistaa **sivistyksellistä tasa-arvoa ja demokratiaa**

demokratian puolustaminen ja **polarisaation** estäminen

lisätä tietoa ihmisten **yhdenvertaisuudesta, polarisaatiosta**

lisätä tietoa **planetaarisista kysymyksistä ja ekologisesta kriisistä**

toimia **ekososiaalisesti kestävästä** lähtökohdista

Edesauttaa **digitaalinen ja vihreä siirtymää** ruohonjuuritasolla

vastata **muuttuviin työelämän tarpeisiin**

toimia **vaihtoehtona työelämäorientoituneelle** jatkuvalla oppimiselle

Kenelle?

kansalaisille - kaikille kansalaisille

kaikille kaikkialla - kaikille riippumatta heidän taustastaan, iästään, varallisuudestaan tai elämäntilanteestaan

työntekijöille

VST:n

oman identiteetin (osittainen uudelleen) määrittäminen ja sen ulospäin toimivasti sanoittaminen

kohderyhmät ja sisällöt tulevaisuudessa

tehtävä koulutusjärjestelmässä

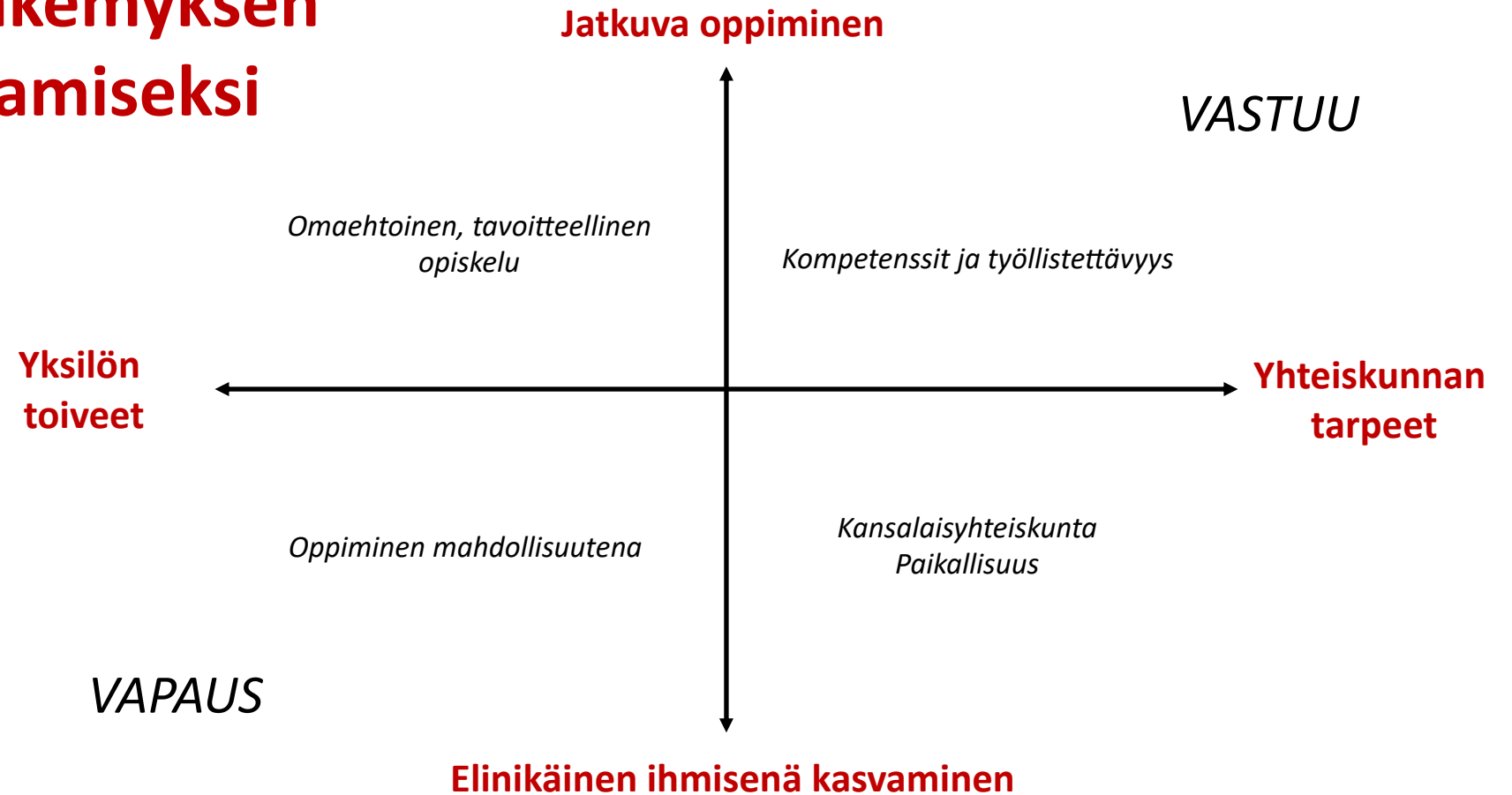
osoittaa ja korostaa oman toiminnan merkitys yksilölle ja yhteiskunnalle

taata toimintaedellytykset ja resurssit

kirkastaa yhteistyön mahdollisuuksia sekä yhteisen edunvalvonnan merkitystä

kerätä yhteistä dataa

Orientoiva kartta yhteisen näkemyksen hahmottamiseksi

Tavoitteellinen opiskelu

Jatkuva oppiminen

Kompetenssit ja työllistettävyys

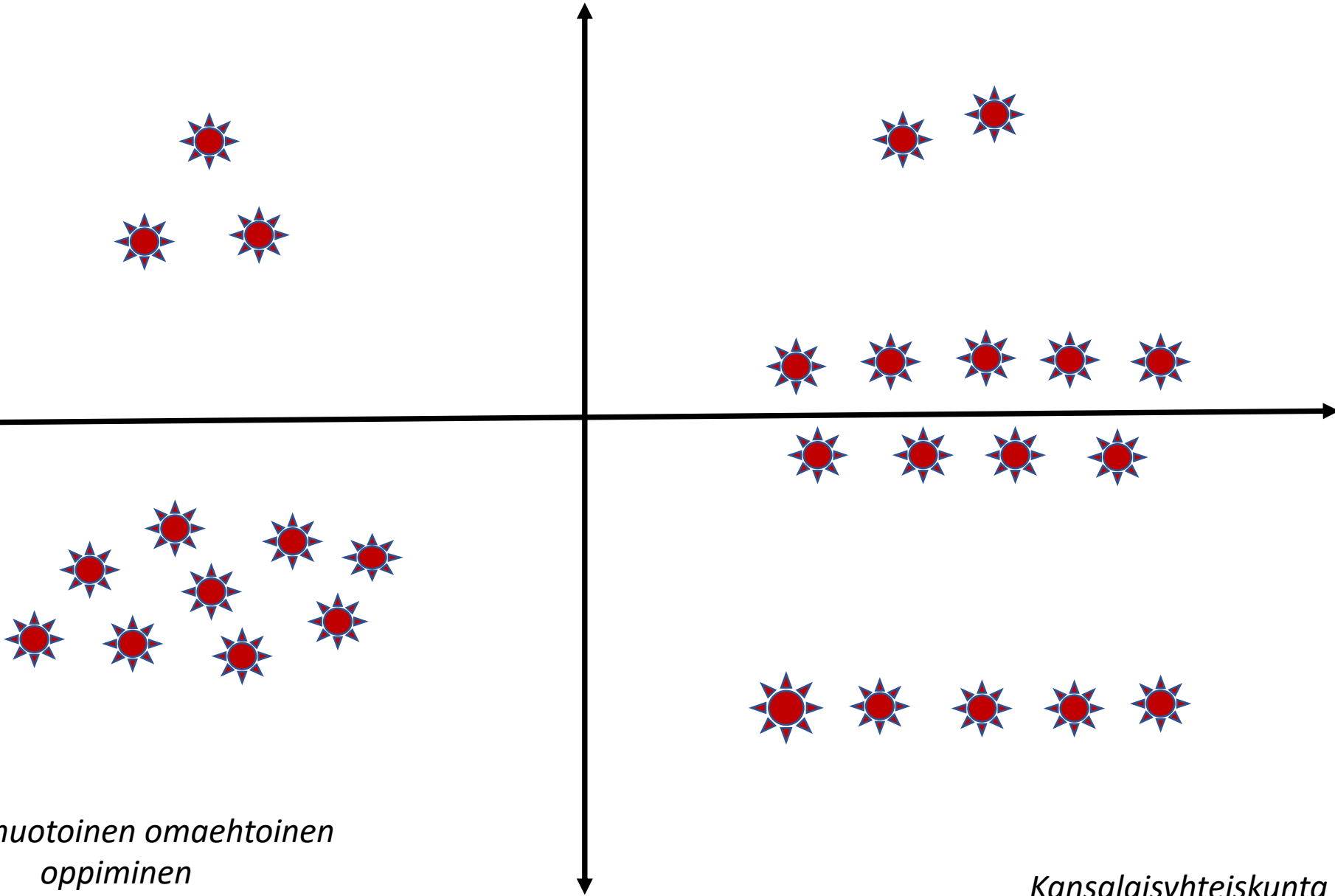
**Yksilön
toiveet**

**Yhteis-
kunnan
tarpeet**

*Monimuotoinen omaehtoinen
oppiminen*

Elinikäinen ihmisenä kasvaminen

*Kansalaisyhteiskunta – Osallisuus
Paikallisuus*

Omaehtoinen, tavoitteellinen opiskelu

Jatkuva oppiminen

Kompetenssit ja työllistettävyys

VASTUU

**Yksilön
toiveet**

Omaehtoisuus
Monipuolisuus

Mahdollisuus
Saavutettavuus

Demokratian, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden
vahvistaminen - sivistykselliset oikeudet

Eko-sosiaalisen, kestävän kehityksen
edistäminen

Osallisuuden edistäminen - polarisaation
estäminen

Vuorovaikutus - vaihtoehto

**Yhteis-
kunnan
tarpeet**

VAPAAUS

*Oppiminen
mahdollisuutena*

Elinikäinen ihmisenä kasvaminen

Kansalaisyhteiskunta, Paikallisuus

Tutkimustehtävä

Tutkimustehtävänä on tarkastella vapaan sivistystyön osallistujien kiinnostusta ja valmiuksia oman osaamisensa elinikäiseen kehittämiseen.

Tutkimuskysymyksiä

Miten osallistujien ikä ja aiempi osallistuminen on yhteydessä kiinnostukseen ja valmiuteen kehittää omaa osaamistaan?

Miten kiinnostus ja valmius kehittää omaa osaamistaan ymmärretään eri toimintamuodoissa/aineryhmissä?

Miten osallistujat kokevat kiinnostuksen ja valmiuden kehittämisen merkityksen yksilöllisesti ja yhteisöllisesti orientoituneessa vapaassa sivistystyössä?

Strategiatyöpajan aikataulu ja työskentelytapa

Aikataulu

15.00–15.20 Aloituskahvit, osallistujien esittäytymiset

15.20–15.35 (15 min) Avauspuheenvuoro Petri Salo

15.35–16.20 (45 min) Työpajatyöskentely

16.20–16.35 (15 min) Työpajakierroksen purku

16.35–16.50 (15 min) Tauko

16.50–17.35 (45 min) Työpajatyöskentely

17.35–17.50 (15 min) Työpajakierroksen purku

17.50–18.00 Lopetus: keskustelua ja jatkotoiminta

Työtapa

Työpöydissä työstetään strategian ytimeksi yhteistä tutkimustehtävää ja -kysymyksiä (tavoite: tutkimusperustainen vapaan sivistystyön toiminnan kehittäminen ja päätöksenteon edistäminen).

I työpajakierros 45 min + 15 min purku (pöydissä materiaalina Petrin alustusdiat)

4 työpöytää, joissa neljä osallistujaa (4 X 4)

1. Kukin työpöydän osallistuja kirjoittaa auki oman näkemyksensä tärkeimmästä tutkimustehtävästä ja/tai -kysymyksistä. 15 min.
2. Em. pohjalta koostetaan pöytäkunnittain 1 yhteinen jäsenyys tutkimustehtävästä ja -kysymyksistä. 30 min.

II työpajakierros 45 min + 15 min purku - toisella kierroksella yhdistyvät pöydät 1+3 ja 2+4

2 työpöytää, joissa 8 + 8 osallistujaa.

Aineistona I kierroksen tehtävä-kysymys -jäsenyykset (4 → rajautuvat lopuksi kahteen).

I kierroksen syötteet jaetaan pöytäkunnittain 2 + 2 (1+3 ja 2+4).

Jatketaan pöytäkunnittain tiivistämistä ja työstetään aineiston pohjalta yhteinen tutkimustehtävä ja -kysymys -jäsenyys.

Pöytä 1

Kirjurina ja fasilitoijana Petri Salo, ÅA
Mirka Råback, OPH
Henrika Nordin, Bildningsalliansen
Tuija Österman, Kesäyliopistot

Pöytä 2

Kirjurina ja fasilitoijana Jyri Manninen, UEF
Tytti Pantsar, SKOY
Petra Heikkinen, OKM
Leea Keto, Järvilakeuden kansalaisopisto

Pöytä 3

Kirjurina ja fasilitoijana Jenni Pätäri, VST/TAU
Jaana Nuottanen, KoL
Virpi Maireberg, OPH
Kari Lehtola, AVI

Pöytä 4

Kirjurina ja fasilitoijana Satu Heimo, ÅA
Björn Wallén, VST
Johanna Tarvainen, OPH
Kukka-Maaria Vuorikoski, Opintokeskukset